

Förslag till skyddsföreskrifter inom vattenskyddsområde för Ljungbys vattentäkter

ALLMÄNT

Nedan angivna föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta. Skyddsområdet är indelat i primär skyddszon och sekundär skyddszon.

Skyddsföreskrifterna har till uppgift att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet, dvs. att avvärja eller minska risken för kvalitetsförsämringar i grundvatten på kort och på lång sikt.

Huvudman för vattentäkten är **Ljungby kommun**.

Tillsynsmyndighet är **miljö- och byggförvaltningen**.

Förutom förbud, krav på tillstånd eller anmälan enligt dessa föreskrifter kan det också finnas krav enligt annan lagstiftning.

DEFINITIONER

Avfall avser varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med enligt 15 kap. 1 § miljöbalken.

Brandfarlig vätska avser vätska med flampunkt som inte överstiger 100° C.

Cistern avser behållare med tillhörande säkerhetsutrustning och tillbehör för brandfarliga vätskor och spilloljor där trycket ovanför vätskeytan varken kan överstiga atmosfärtrycket med mer än 0,5 bar eller understiga det med mer än 0,0065 bar.

Cistern i mark avser cistern helt eller delvis under markytan.

Cistern ovan mark avser cistern helt ovanför markytan.

Dubbelmantlade rör- eller slangledningar avser ett rör eller en ledning tillverkad av två lager stål eller annat material som är beständigt mot brandfarliga vätskor och spilloljor och som fångar upp läckage.

Fordon avser i dessa föreskrifter motordrivet fordon. Motordrivet fordon avser fordon som för sitt framdrivande är försett med motor, dock inte ett sådant eldrivet fordon som är att anse som cykel. Motordrivna fordon delas in i motorfordon, traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon. (Lagen (SFS 2001:559) om vägdefinitioner).

Förorenade massor avser i dessa föreskrifter massor från ett förorenat område eller efterbehandlingsprojekt, dvs från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal eller regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.

Hantering avser tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning (inklusive spridning), omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Kemiskt bekämpningsmedel avser en kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, orsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom (14 kap 2 § MB). Kombinationsgödsel som innehåller bekämpningsmedel betraktas som kemiskt bekämpningsmedel.

Miljöfarlig verksamhet definieras i 9 kap. 1 § och samma definition gäller i dessa föreskrifter. De miljöfarliga verksamheter som regleras i dessa föreskrifter återfinns i 2-32 kap i miljöprövningsförordningen (2013:524 och eventuella senare ändringar).

Punktbekämpning: Avser en begränsad bekämpningsinsats mot ohyra och skadedjur som riskerar att orsaka skada på egendom eller en hälsorisk för människor. Behovet ska vara hastigt påkallat. Endast enstaka punktvis användning avses, inte all hantering (se definition). Det är således exempelvis inte möjligt att förvara bekämpningsmedel i väntan på kommande enstaka punktvisa användningar.

Insatsen kan innebära exempelvis:

- bekämpning som utförs med sprayburkar för hushållsbruk.
- -bekämpning eller behandling av en stam eller ett rotsystem i taget om den använda metoden har sådan precision att inget bekämpningsmedel hamnar någon annanstans än på det avsedda objektet och endast täcker/berör en begränsad del av objektet.

Som punktbekämpning räknas inte fläckvis behandling runt skogsplantor över ett helt hygge eller enbart bekämpning på greener inom en golfbana. Inte heller kan en totalinsats fördelad över flera tätt på varandra följande spridningstillfällen räknas som punktbekämpningar.

Sekundärt skydd avser skyddsanordningar som, var och en för sig eller tillsammans, har som funktion att fånga upp läckage, överfyllning och spill för att förhindra spridning till omgivningen.

Större schaktningsarbeten avser här sänkning av markytan på utstakat område för större anläggningsarbeten än för grundläggning av enskild villa. Erforderligt schaktningsarbete i samband med markförlagt ledningsarbete, väg- eller järnvägsunderhåll eller liknande omfattas inte av tillståndsplikt men ska utföras under iakttagande av den försiktighet som krävs för att grundvattnet inte ska påverkas.

Upplag/uppläggning avser tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken.

Växtnäringsämnen avser i dessa föreskrifter konstgödning, mineraliska gödselmedel, naturgödsel (fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin med ursprung från djur), biogödsel, vedaska, slam samt övriga organiska gödselmedel, dock ej gödsel från betande djur inom vattenskyddsområdet.

Yrkesmässig definieras i dessa föreskrifter som all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: "en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer".

I övrigt hänvisas till branschens vedertagna begrepp

SKYDDSFÖRESKRIFTER

§ 1 PETROLEUMPRODUKTER OCH ANDRA BRANDFARLIGA VÄTSKOR

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor med en sammanlagd volym överstigande 50 liter kräver tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drifttanken på fordon.</i></p> <p><i>Undantag gäller för användning i transformatorstationer på elnätet.</i></p> <p><i>Undantag gäller för cisterner i och ovan mark som har sekundärt skydd och för vilkas rörledning och slangledning som är anslutna är dubbelmantlade eller har sekundärt skydd.</i></p>	-

Information: Hantering av brandfarliga vätskor och spillor inom vattenskyddsområde regleras även genom andra bestämmelser, se avsnittet **Övriga upplysningar**.

§ 2 BEKÄMPNINGSMEDEL

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Yrkesmässig spridning av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för punktbekämpning.</i></p>	Samma som i primär skyddszon.

§ 3 VÄXTNÄRING

Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
Yrkesmässig spridning av växtnäring under perioden 1 november till 28 februari är förbjudet .	Samma som i primär skyddszone.
Lagring av växtnäring direkt på mark är förbjudet .	Lagring av växtnäring direkt på mark är förbjudet . <i>Undantag gäller för tillfällig lagring i form av stuka på fält på jordbruksmark där det senare ska spridas och i anslutning till spridning.</i>
Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjudet .	Samma som i primär skyddszone

§ 4 SKOGSAVVERKNING

Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
Skogsavverkning av område större än 0,5 ha kräver anmälan .	Samma föreskrift som i primär zone.

§ 5 BARK, FLIS, SPÅN OCH TIMMER

Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
Upplag av bark, flis, spån, timmer och GROT är förbjudet .	-

§ 6 AVLOPPSANLÄGGNINGAR

Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
Installation av ny enskild avloppsanläggning för utsläpp av hushållsspillvatten till mark eller vatten är förbjuden .	-

§ 7 DAGVATTEN

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Ny anläggning för infiltration av dagvatten kräver tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för anläggningar för enbostadshus.</i></p>	-

§ 8 SNÖ

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Upplag av snö från område utanför primär skyddszon är förbjudet.</p>	<p>Upplag av snö från område utanför sekundär skyddszon är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för uppläggning av snö från vattenskyddsområdets primära skyddszon.</i></p>

§ 9 VÄG

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Upplag av asfalt, oljegrus, vägsalt eller saltinblandad sand/grus är förbjudet.</p>	<p>Upplag av asfalt, oljegrus, vägsalt eller saltinblandad sand/grus kräver tillstånd.</p>
<p>Belägningsarbete med asfalt eller oljegrus kräver anmälan.</p> <p><i>Undantag gäller för punktvis lagning.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär zon.</p>

§ 10 FORDONSTVÄTT

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Fordonstvätt med avfettnings-, rengörings eller tvättmedel är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller fordonstvätt i anläggning som är prövad enligt miljöbalken.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär zon.</p>

§ 11 TÄKTVERKSAMHET, SCHAKT- OCH ANLÄGGNINGARBETEN

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Nytablering av materialtäkt för uttag av sand, grus eller berg är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär zon.
Större schaktningsarbeten, sprängning av berg, pålning, spontning eller borrarbeten kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för erforderligt schaktningsarbete i samband med underhåll av markförlagda ledningar.</i> <i>Undantag gäller för normalt förekommande underhållsåtgärder för kommunal och statlig väg som är av lokal omfattning.</i> <i>Undantag gäller för akuta åtgärder som måste genomföras för att undvika risk för människors hälsa eller miljön.</i>	Samma föreskrift som i primär zon.
Användning av avfall, förorenade massor eller massor med okänt ursprung eller okänt föroreningsinnehåll, för utfyllnad eller andra anläggningsarbeten, kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för återfyllnad med uppgrävda massor, som inte misstänks vara förorenade och som varit tillfälligt upplagda.</i>	Samma föreskrift som i primär zon.

§ 12 ENSKILD BRUNN

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Etablering av ny brunn för uttag av vatten från berg eller jord kräver tillstånd .	-
Fördjupning eller ändrad användning av befintlig brunn för uttag av vatten från berg eller jord kräver tillstånd .	-

§ 13 ENERGIANLÄGGNINGAR

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Ny anläggning av anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur berg, jord grundvatten är förbjuden .	-

§ 14 MILJÖFARLIG VERKSAMHET

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Ny miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är tillståndspliktig enligt 2-32 kap i miljöprövningsförordningen (2013:251I och eventuella senare ändringar är förbjuden .	-

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

IKRAFTTRÄDANDE

Skyddsföreskrifterna ska gälla från den **xx mån 2024**. Enligt 7 kap. 22 § miljöbalken ska skyddsföreskrifterna gälla från denna tidpunkt även om beslutet överklagas.

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Den som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter i sin näringsverksamhet bedriver en verksamhet eller innehar en anläggning för vilken förbud införs enligt dessa föreskrifter ska detta förbud börja gälla först två år efter ikraftträdandet av dessa föreskrifter, såvida förbud inte gällde enligt äldre skyddsföreskrifter.

Den som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter bedriver en verksamhet eller innehar en anläggning för vilken krav på tillstånd gäller enligt dessa föreskrifter ska senast två år efter ikraftträdandet ha inkommit till prövningsmyndigheten med en ansökan om sådant tillstånd, såvida krav på tillstånd inte gällde enligt äldre skyddsföreskrifter.

Befintliga cisterner i sekundär zon ska ha sekundärt skydd inom tre år efter att beslutsmyndigheten fastställt skyddsföreskrifterna, om cisternen inte redan omfattas av 3 § i övergångsbestämmelser till Naturvårdsverkets föreskrift NFS 2021:10 om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spillor.

DISPENS

Om det finns särskilda skäl kan länsstyrelsen bevilja dispens från förbud i föreskrifterna enligt 7 kap. 22 § miljöbalken. I beslut om dispens kan länsstyrelsen föreskriva särskilda villkor som anses nödvändiga för att skydda vattentäkten (16 kap. 2 § miljöbalken). Dispens får, enligt 7 kap. 26 § miljöbalken, endast meddelas om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

TILLSTÅND OCH ANMÄLAN

Tillståndsansökningar och anmälningar enligt de här föreskrifterna prövas av miljö- och byggförvaltningen. I ansökan/anmälan ska åtminstone framgå vilka åtgärder som planeras och vilka metoder som ska användas samt markering av platsen för åtgärden. Detta ligger till grund för bedömningen av risker för vattenskyddsområdet. Som förutsättning för tillstånd gäller att det kan visas att verksamheten kan utföras och drivas utan risk för skada för vattenförekomsten. Ansökan/anmälan ska lämnas in skriftligen.

UNDANTAG FRÅN FÖRESKRIFTERNA

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder mot den hantering och de verksamheter och åtgärder som är nödvändiga för VAT-huvudmannen för vattentäktens bedrivande. Generellt undantag från föreskrifterna vad avser tillstånd, anmälan och dispens från skyddsföreskrifterna gäller för arbeten som vattentäktens huvudman utför för utbyggnad, drift, underhåll med mera.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för genomförande av nödvändiga insatser för att avhjälpa akut föroreningsrisk i samband med olyckshändelse, spill eller läckage.

Tillstånd eller anmälan enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om verksamheten har tillståndsprövats enligt 9 kap. (miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd) eller 11 kap. (vattenverksamhet) eller enligt förordning utfärdad med stöd av dessa kapitel i miljöbalken.

Tillstånd eller anmälan enligt dessa föreskrifter krävs inte heller vid ändring av sådan verksamhet om ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 § miljöbalken erhållits.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

TILLSYN

Detta beslut har fattats av Länsstyrelsen i Kronobergs län som därmed har tillsyn över vattenskyddsområdets föreskrifter enligt 2 kap. 9 § miljötillsynsförordningen (2011:13). Länsstyrelsen har möjlighet att överlåta tillsynen till den kommunala nämnden om kommunfullmäktige begär detta. Den eller de kommunala nämnder som ska fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet har därutöver tillsynsansvar enligt miljöbalken över vissa enskilda verksamheter inom vattenskyddsområdet, samt enligt andra generella föreskrifter som till exempel vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

SKYLTNING

Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet eller vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annars mark får tas i anspråk för detta (7 kap. 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk. För att sätta upp skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, krävs inom vägområdet enligt 43 § väglagen (1971:948) tillstånd av vägållningsmyndighet. Inom ett avstånd av 50 m från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen (1971:948) länsstyrelsens tillstånd.

Där sådan hantering av petroleumprodukter eller andra kemiska produkter som nämns under 1 § i dessa skyddsföreskrifter sker ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman. Undantag gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

HÄNSYNSREGLER

De allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken gäller alla. De kan läsas i sin helhet i miljöbalkens 2 kapitel (1998:808). Reglerna innebär att alla alltid måste vara försiktiga och vidta de åtgärder som behövs för att skydda, förebygga, hindra och motverka risk för skada eller olägenhet på hälsa och miljö. Det handlar bland annat om att ha kunskap om hur den egna verksamheten eller åtgärden riskerar att inverka på människors hälsa eller miljön och vid behov vidta de skyddsåtgärder och försiktighetsmått som behövs för att begränsa påverkan.

ÖVRIG LAGSTIFTNING

Utöver tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut kan det krävas prövning enligt annan lagstiftning. Dubbelprövning kan förekomma. Ett exempel är Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, vari det ställs särskilda krav inom vattenskyddsområde.

NY LAGSTIFTNING

Bestämmelser enligt nya lagar och förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom det aktuella skyddsområdet, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

PÅFÖLJD

Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ miljöbalken.

ERSÄTTNING

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet som anser att föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning kan ha rätt till ersättning. Krav på ersättning eller inlösen av fastighet ska göras till Mark- och miljödomstolen enligt 31 kap. miljöbalken. Talan ska väckas inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft.

ANMÄLAN OM OLYCKSHÄNDELSE

Olyckshändelser, spill eller läckage inom skyddsområdet som kan medföra risk för yt- eller grundvattenförorening ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om händelsen enligt 2 kap. 1 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor samt förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten, tel. 112, eller i icke-akuta fall till miljö- och byggförvaltningen.